

REMISSVAR

2020-12-09

Dnr: BO 2020-0257

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Promemoria En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn

(dnr U2020/04703/GV)

Barnombudsmannen har beretts möjlighet att inkomma med ett remissvar på promemorian En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn.

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Vi beaktar även de allmänna kommentarerna och rekommendationerna till Sverige från FN:s kommitté för barnets rättigheter (FN:s barnrättskommitté). Vi lämnar således synpunkter utifrån ett barnrättsperspektiv på de delar av betänkandet som direkt rör barn och unga under 18 år.

Barnombudsmannen är övergripande positiv till de förslag som läggs fram och anser, i enlighet med utredaren, att en likvärdig utbildning förutsätter en likvärdig tillsyn.

Barnombudsmannen vill dock förtydliga att det är av yttersta vikt att alla offentliga aktörer kontinuerligt genomför barnrättsliga analyser inför beslut och åtgärder som rör barn, särskilt när det är fråga om så ingripande beslut som att stänga en skola. Dessa analyser ska utgå från barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen och beskriva vilka konsekvenser en åtgärd kan få för barn.

Barnombudsmannen vill således betona att en prövning av barnets bästa, enligt artikel 3 i barnkonventionen, ska göras inför varje beslut om stängning av skola. Inför varje sådant beslut bör det till exempel analyseras hur man gör med de eleverna som berörs av beslutet eller om några kompensatoriska åtgärder krävs. Det är önskvärt att detta betonas i förarbeten till lagen.

Barnombudsmannen noterar att det i promemorian framgår att en bedömning av konsekvenser för elever har gjorts och att barnkonventionen har tagits till hänsyn i utredningsarbetet, vilket är positivt. Det saknas dock uppgifter om på vilket sätt barns åsikter har inhämtats och beaktats vid bedömningarna eller vilka skäl till att inte göra detta är. Att barn och unga får komma till tals i alla frågor som rör dem är en av grundprinciperna i barnkonventionen, se artikel 12 i konventionen.

Barns åsikter kan inhämtas på olika sätt, inte bara genom direkta samtal med barn utan även genom att exempelvis ta del av forskning eller liknande där barns åsikter framgår. Artikel 12 gäller också i författningsarbete och det är viktigt att hänsynstagandet till konventionens olika delar kommer till uttryck i förarbeten. I propositionen till inkorporering av barnkonventionen tydliggörs att lagstiftaren ska beakta och synliggöra

barnkonventionen genom att i förarbeten göra en tydlig koppling till rättigheterna i konventionen.

Föredragande i ärendet har varit utredare Janna Kokko.

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman